

-Målingene til vegvesenet sier lite

Velforeningen for Haugland, Gaupås og Kvamme mener vegvesenets luftmålinger ikke viser inversjonsproblemene, og får støtte av meteorologiprofessor.

Lars Sveinung Lid
lars@bygdanytt.no

Det skal bygges ny firefeltsvei mellom Arna og Vågsbotn, og Statens vegvesen ønsker at traseen skal gå over Gaupåsvannet. Det ønsker ikke beboerne i området, som frykter forurenset luft, spesielt på kalde, vindstille dager om vinteren (inversjon).

– Verdiløse målinger

Vegvesenet har publisert målinger som viser hvor mye nitrogen-dioksid som var i Gaupås-luften i vinter, og verdiene ligger godt under farenivået. Velforeningen reagerer likevel på at vegvesenet oppgir gjennomsnittsverdier per måned, og mener metoden ikke fanger opp inversjonsproblemene i området.

– Gjennomsnittsmålinger har ingen verdi. Problemene kan være akutte i noen dager, men når man ser på gjennomsnittet for en hel måned viser de ikke igjen. Dersom man hadde målt gjennomsnittet av nitrogen-dioksid på Danmarks plass ville det sannsynligvis ikke vært problem der heller, mener Atle Lothe i velforeningen.

Må måle time for time

Meteorologiprofessor Asgeir Sorteberg ved Universitetet i Bergen er langt på vei enig med Lothe.

– Å måle middelværdier viser ikke om det er kortere perioder med ekstrem forurensing. Man må måle timer eller dager for å få frem om det oppstår akutt luftforurensing i området, sier han.

Sorteberg påpeker også at årets vinter neppe kan kalles representativ, og viser til målinger gjort på Danmarks plass og ved rådhuset i Bergen. På Danmarks plass var det seks overskridelser av nitrogen-dioksid-nivået i fjor, og ingen ved rådhuset. Til sammenlikning var det i 2010 191 overskridelser på Danmarks plass og 52 ved rådhuset.

Professoren viser likevel til at Danmarks plass og Gaupås ikke er helt sammenlignbare størrelser. Middelværdien på Gaupås ligger i følge vegvesenet sine målinger på 12 mikrogram NO₂ per kubikkmeter, mens årsmiddelværdien på Danmarks plass er cirka 40 mikrogram.

– Men det er betenkelig der-

INVERSJON: Innbyggerne i gaupåsområdet frykter nitrogen-dioksidnivået i stillestående luft om vinteren dersom den nye motorvegen legges over Gaupåsvannet. Foto: Privat

som vegvesenet kun stoler på data innhentet denne vinteren, påpeker han.

– Slik er kravene

Prosjektleder for Arna-Vågsbotn i vegvesenet, Marius Slinde, sier til Bygdanytt at vegvesenet måler middelværdier fordi det kravet fra Klima- og miljødepartementet.

– Vi forholder oss til retningslinjer for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging, T-1520, og her er kravene sett for gjennomsnittsverdi i vinterhalv-

året, sier han til Bygdanytt.

– Men har dere timedata som dere ikke publiserer?

– Nei. På Danmarks plass og ved rådhuset er det installert såkalte aktive målere som måler luftkvaliteten i kortere tidsintervall. På Gaupås og Blindheim bruker vi passive målere som absorberer luftforurensingen i en måned, sier han.

Nye kalkyler

Slinde medgir at vinteren i fjor nok ikke er representativ, og sier at vegvesenet nå jobber med

vurderinger for luftkvalitet på Gaupås der man tar høyde for kaldere vintre.

– Her bytter vi ut gjennomsnittsverdiene med det vi regner er sannsynlig NO₂-nivå ved en mer normal vinter. Det vil bli publisert om ikke lenge, sier prosjektlederen.

Bygdanytt har også sendt høringssvaret fra velforeningen for Haugland, Gaupås og Kvamme til Norsk institutt for luftforskning, (NILU), og bedt dem kommentere saken.

Kommunikasjonsrådgiver på instituttet, Christine Solbakken, sier i en e-post at de på bakgrunn av tilsendt materiale ikke har noe å utsette på metoden Vegvesenet har brukt i denne saken. – Uten å ha gjort egne målinger på stedet kan vi heller ikke si noe mer om resultatet, sier Solbakken.

Til politikerne i høst

Trasevalget for Arna-Vågsbotn skal avgjøres av bergenspolitikere, men foreløpig ligger saken hos etat for plan og geodata i Bergen kommune.

– Ting har gått litt seint her i påvente av ny byråd for byutvikling, men vi regner med å sende fra oss fagnotatet om Arna-Vågsbotn i løpet av neste uke, sier rådgiver hos planetaten, Svein Steine.

– Når kan saken komme til politisk behandling?

– Dette blir spekulasjoner fra min side, men i beste fall okto-

ber, vil jeg tippe, sier han.

Steine opplyser om at fagnotatet blir sendt til byrådsavdelingen som forbereder den politiske saken som skal behandles av byrådet. Videre skal den til behandling i byutviklingskomiteen.

– Er det her trasevalget blir avgjort?

– I utgangspunktet ja, men politikerne står fritt til å gjøre hva de vil, sier Steine, som legger til at saken ikke har vært av de enkleste å forberede.

– Det er mange ting som virker inn på hverandre. Vi har også planene for Ringveg Øst i tankene, så mange ting spiller inn her. Vi filer på formuleringer, avslutter han.

ENIG: Asgeir Sorteberg, professor i meteorologi ved Universitetet i Bergen, støtter velforeningen i kritikken av vegvesenets målinger. Foto: Jarle H. Moe

”

Man må måle timer eller dager for å få frem om det oppstår akutt luftforurensing.

Asgeir Sorteberg, professor i meteorologi